

2019-11-20

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2019/830

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Klädpolicy i Nackas skolor och förskolor

Motion den 16 september 2019 av Esa Örmä (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslår kommunstyrelsen att fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

Kommunfullmäktige avslår förslaget att införa en generell klädpolicy inbegripande slöjförbud i kommunens förskolor och skolor. Kommunfullmäktige noterar att förskolor och skolor redan idag, i enskilda situationer, har möjlighet att vidta åtgärder avseende klädsel om det är nödvändigt utifrån ordnings- eller säkerhetsaspekt samt om de annars skulle förhindras i att fullfölja sitt pedagogiska uppdrag. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

Motionären från Sverigedemokraterna föreslår att Nacka kommun i kommunal författning inför neutral klädpolicy, inbegripande slöjförbud, i alla lokaler som tillhör Nackas grundskolor och förskolor, liksom i alla sammanhang där Nackas grundskolor och förskolor är.

En generell klädpolicy inbegripande slöjförbud i kommunens förskolor och skolor är inte i linje med skolans uppdrag och de lagar och regler som är utgångspunkten för verksamheten som bedrivs. Klädsel och symboler är något som kan behandlas inom ramen för de ordningsregler som finns på skolan enligt skollagen. Förskolor och skolor har redan idag, i enskilda situationer, möjlighet att vidta åtgärder avseende klädsel om det är nödvändigt utifrån ordnings- eller säkerhetsaspekt samt om de annars skulle förhindras i att fullfölja sitt pedagogiska uppdrag.

Förslagen i motionen

Motionären föreslår att Nacka kommun i kommunal författning inför neutral klädpolicy, inbegripande slöjförbud, i alla lokaler som tillhör Nackas grundskolor och förskolor, liksom i alla sammanhang där Nackas grundskolor och förskolor är.

Enhetens utredning och bedömning

Välfärd skola har ett uppdrag att omsätta läroplanen i alla förskolor och skolor inom Välfärd skolas verksamhet. Där återfinns bland annat uppdrag som att låta varje enskild elev finna sin unika egenart, främja förståelse för andra människor, förbud mot diskriminering samt utveckla elevers förmåga att se värden med kulturell mångfald.

Skolverket har gjort flera ställningstaganden med bedömningen att skolor inte får ställa krav på skoluniform¹ eller ha generella slöjförbud². Detta utifrån att det inte finns stöd för att skolor får ställa sådana krav och på så vis begränsa elevers frihet.

Klädsel och symboler är något som kan behandlas inom ramen för de ordningsregler som finns på skolan enligt 5 kap. 5 § skollagen (2010:800), vilket ska göras tillsammans med berörda elever. Skolinspektionen har dock framhållit att elevernas klädsel och utseende bör ses som ett individuellt uttryck som bestäms av eleverna själva. Hur man klär sig handlar om individens frihet och integritet. I både skollagen³ och läroplanen⁴ framgår att denna frihet är den del av den värdegrund som ska präglade skolans verksamhet. Skolinspektionen har betonat att en skolas ordningsregler endast i undantagsfall ska omfatta regler om hur en elev bör vara klädd, exempelvis om det krävs av säkerhets- eller ordningsskäl.⁵ Skolverkets har framhållit att en skolledning endast på grund av omständigheter i särskilda fall kan uppställa förbud för viss klädsel. Ett sådant beslut är endast motiverat om det kan visas att klädseln i just det särskilda fallet påverkar ordningen och säkerheten i skolan eller om skolan därigenom förhindras att fullfölja sitt pedagogiska uppdrag.⁶ Diskrimineringsombudsmannen (DO) har med anledning av en förfrågan uttalat att en skolas beslut att förbjuda elever att bära slöja/sjal kan anses strida mot lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.⁷

När det gäller det förslag som motionären syftar på har Välfärd skola inte noterat att det, varken för elever eller medarbetare, är en fråga som väcker problem eller diskussioner i verksamheten. Det saknas därför incitament att reglera detta utifrån verksamheternas behov. Det ska dock framhållas att medarbetare inom skolan har en skyldighet att anmäla till socialtjänsten om de misstänker att ett barn far illa, ett sådant exempel skulle kunna vara att ett barn tvingas till att bära viss typ av täckande klädsel mot sin vilja.

En generell klädpolicy inbegripande slöjförbud i kommunens förskolor och skolor är inte i linje med skolans uppdrag och de lagar och regler som är utgångspunkten för verksamheten som bedrivs. Välfärd skola ser däremot att förskolor och skolor redan idag, i enskilda situationer, har möjlighet att vidta åtgärder avseende klädsel om det är

¹ <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfrigor/skoluniform>

² Skolverkets beslut dnr 58-2003:2567 och dnr 52-2006:689

³ 1 kap 4 och 5 §§ skollagen 2010:800

⁴ avsnitt 1 värdegrund och uppdrag i läroplanen för förskola (SKOLFS 2018:50), grundskolan (SKOLFS 2010:37) respektive gymnasieskolan (SKOLFS 2011:144)

⁵ Skolinspektionen 2017-12-04 Dnr 401-2017:7883

⁶ Skolverket Dnr 52-2006:689

⁷ dnr 494-2006

nödvändigt utifrån ordnings- eller säkerhetsaspekt samt om de annars skulle förhindras i att fullfölja sitt pedagogiska uppdrag.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Välfärd skola följer de lagar och förordningar som finns i Sverige idag. Dessa finns för att skapa en rättssäker och trygg tillvaro för barn och elever. I Välfärd skolas förskolor och skolor ska alla barn känna att de har möjlighet att uttrycka sin egenart och samtidigt känna sig trygga varje dag.

Handlingar i ärendet

Bilaga – Motion Klädpolicy i Nackas skolor och förskolor (SD)

Einar Fransson
Produktionsdirektör
Välfärd skola

Helena Ekwall
Chef verksamhetsstöd
Välfärd skola